

1

1454: Valašsko

Lada musela jít doslova přes mrtvolu, aby svůj hrad získala.

To ovšem neznamenalo, že v něm chtěla trávit čas. Utéct z hlavního města byla úleva. Chápala, že je potřeba mít nějaké sídlo moci, ale Trhoviště nenáviděla. Nedokázala v těch kamenných místnostech spát. Zely prázdnotou, a přesto byly přečpané duchy všech těch knížat, která tam přebývala před ní.

Za Nikolajem to měla moc daleko, a tak se chystala na noc utábořit. Samota byla čím dál vzácnější – další věc, která jí hrozně chyběla. Ale maličká vesnice zastrčená stranou namrzlé cesty ji vábila. Jednoho léta, nedlouho předtím, než ji a Rada vyhandlovali s Osmánci, jeli po stejné stezce se svým otcem. Bylo to jedno z nešťastnějších období v jejím životě. A ačkoli teď mrzlo, nostalgie a melancholie ji zpomalovaly, až se rozhodla zůstat.

Kousek před vesnicí strávila pár mrazivých chvil výměnou svých obvyklých černých kalhot a tuniky za běžnější oděv. Už se o nich natolik vědělo, že hrozilo nebezpečí z prozrazení. Oblékla si sukně a blůzu, ale kroužkovou košili si vespod nechala. Tu nosila vždycky. Pro necvičené oko na ní nebylo nic, co by ji jako knížete prozrazovalo.

Nocleh našla v malém kamenném domku. Vzhledem k tomu, že tady nebylo dost úrodné půdy, aby to bojarům stálo za obět,

mohli rolníci vlastnit malá políčka. Ne dost velká, aby prosperovali, ale dost na to, aby přežili. Jakmile dostala postarší žena do ruky peníze, usadila Ladu u ohniště s chlebem a miskou dušeného masa se zeleninou. Ta žena měla dceru, maličkou holčičku oblečenou v příliš velkých šatech samá záplata.

Taky měli kočku, která navzdory tomu, že si jí Lada naprosto nevšímala, trvala na tom, že se jí bude otírat o nohu a příst. Děvčátko si sedlo skoro stejně blízko. „Jmenuje se Kníže,“ řekla a sklonila se, aby ji poškrábala za ušima.

Lada povytáhla obočí. „To je divné jméno pro kočku.“

Holčička se zazubila a ukázala mezery mezi vypadlými dětskými zuby. „Ale teď už i holky můžou být knížaty.“

„To ano,“ pokoušela se Lada zatajit úsměv. „Pověz mi, co si myslíš o našem novém knížeti?“

„Nikdy jsem ji neviděla. Ale chtěla bych! Myslím, že to musí být ta nejkrásnější dívka na světě.“

Lada si odfrkla ve stejné chvíli jako dívčina matka. Žena se posadila na židli naproti Ladě. „Já jsem slyšela, že nestojí za druhý pohled. Požehnaní. Možná ji to zachrání před sňatkem.“

„Vážně?“ Lada míchala dušenou směs v misce. „Ty si nemyslíš, že by se měla vdát?“

Žena se dychtivě naklonila dopředu. „Přijela jsi sem sama. Žena? Co cestuje bez doprovodu? Před rokem by něco takovýho nebylo možný. Poslední sklizeň jsme mohli odvézt zrní do Trhoviště, aniž bychom platili mýto lupičům na každý míli cesty. Utržili jsme dvakrát tolik peněz, než co jsme kdy měli. A moje sestra už nemusí svoje kluky učit předstírat hloupost, aby se vyhnuli odvodu k sultánovejm prokletejm janičárům.“

Lada přikývla, jako by váhala souhlasit. „Ale zabila všechny ty bojary. Slyšela jsem, že je zvrácená.“

Žena zafuněla a mávla rukou. „A co kdy bojaři pro nás udělali dobrého? Měla svý důvody. Slyšela jsem...“ Naklonila se

dopředu tak rychle a živě, že si ani nevšimla zpoloviny vyli-
té misky. „Slyšela jsem, že rozdává půdu každému. Dovedeš si
to představit? Žádný rodový jméno, žádná bojarská urozenost.
Dává ji těm, kdo si ji zaslouží. Takže doufám, že se nikdy nevdá.
Doufám, že bude žít do sta let, chrlít oheň a pít krev našich
nepřátel.“

Holčička zvedla kočku a položila si ji na klín. „Slyšelas ten pří-
běh o zlatém poháru?“ zeptala se s jasnými a rozzářenými očima.

Lada se usmála. „Pověz mi ho.“

A tak si Lada o sobě vyslechla nové historky, od svých vlastních
lidí. Byly přehnané a nadsazené, ale byly založené na věcech, kte-
ré doopravdy udělala. Na způsobech, jakými napravovala *svou*
zemi pro *svůj* lid.

Tu noc spala Lada dobře.

„Věděl jsi,“ řekla Lada s očima upřenými na pergamen ve své ruce,
„že abych vyřešila spor mezi dvěma ženami, které se přely o dítě,
musela jsem to dítě rozseknout napůl a každé dát kousek?“

„To od tebe bylo velmi praktické.“ Nikolaj na ni čekal na silni-
ci. Teď jeli bok po boku a jejich koně se proplétali mezi stromy
ojíněnými mrazem. Tahle zima byla lepší než ta minulá, ačkoli se
Ladě kupodivu stýskalo po tom kamarádkém duchu, když jako
uprchlík tábořila se svými muži. Teď byli každý jinde, roztroušení
po celé zemi. Všichni konali pro Valaško důležitou práci, ale
kdykoli měla šanci se s nimi znovu setkat, chopila se jí. Na tenhle
čas s Nikolajem se těšila.

Vedl je směrem k panství, které dříve patřilo jejímu rádcí, To-
movi Basarabovi. Před Ladinou vládou byl Toma naživu a bohatý
a tyhle cesty byly bez ozbrojeného doprovodu stráží skoro neprů-
chodné. Teď byl Toma mrtvý a silnice byly bezpečné. Obojí – jak

smrt bojarů, tak bezpečí pro všechny ostatní – byla doposud Ladinina vláda v kostce.

Mrazivý vzduch ji štípal v nose, ale jí to připadalo povzbuzující a příjemné. Slunce jasně svítilo, ale s pokrývkou sněhu, pod kterou dřímalo Valaško, to ani nehnuło. Možná i to přispívalo k bezpečí na silnicích. Nikdo v tomhle počasí netoužil být venku.

Lada tomu však dávala přednost před hradem s náruživostí stejně ostrou a pichlavou jako rampouchy, pod kterými projížděla.

Zamávala pergamenem s vyprávěním o jejích neobvyklých metodách řešení rodinných sporů. „To nejurážlivější na tom je,“ pokračovala, „že ta bajka ani není originální. Transylvánci ji našli v Bibli. To nejmenší, co mohli udělat, je alespoň si o mně vymýšlet *nové* povídky, než aby vykrádali Šalamouna.“ Měla by nechat vytisknout historky, co jí včera večer vyprávěla ta žena s dcerou. Rozšířit raději *tyhle* pověsti.

Nikolaj ukázal na štos hlášení, která jí předal. „Vidělaš ten nový dřevoryt? Velmi nadaný umělec. Je to na dalším listu.“

Probírala se tím, jak jen za jízdy na koni nejlépe uměla, a každou stránku, kterou dočetla, zahodila na silnici. Nebylo v nich nic než pomluvy. Nic důležitého. Nic pravdivého. Tlusté rukavice, co měla na rukou, nebyly dělané na listování tenkými pergameny, ale vytrvala, dokud ilustraci nenašla. „Večeřím lidské maso uprostřed lesa nabodnutých těl.“

„No právě! Hostiny v Trhovišti se od té doby, cos mě poslala sem, pořádně změnily.“

Lada si narovnalá rudou saténovou čapku, v jejímž středu hvězda z drahokamů představovala tu padající, která doprovázela její nástup na trůn. „Netrefil moje vlasy.“

Nikolaj zvedl ruku a zatahal ji za jednu z dlouhých, kudrnatých kadeří. „Je těžké zachytit takovou vznešenost jen obyčejnými nástroji.“